

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V opravi prejemov mesečno . . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petlirvsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primerna popust.
Poročna oznanila, zabavale, osmrtnice itd.:
enostolpna petlirvsta po 2) vin.
== Poslano: ==
enostolpna petlirvsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne brantilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Oklic!

Tretje vojno posojilo se predloži v podpisovanje.
V tretji tekoni vojne se izdaja poziv, naj se dajo državi sredstva ki jih potrebuje za izpolnitev svojih velikih nalog.
Zmagoslavni čini vojske in mornarice utrjuje naše zaupanje v bodočnost; moč zmage pa imajo tudi dokazi naše gospodarske sile. Kaže se, da se je moč države pod navalom sovražnikov mogočno povečala. To in velik uspeh prvih posojil, kakor tudi vedno napredujoče obnavljanje kapitala, dalje patriotski duh in zavest dolžnosti, ki preveva prebivalstvo, daje jamstvo za poln uspeh tretjega vojnega posojila.
Naši bratje posvečajo na bojišču svojo kri in svoje življenje državi. Kdor je ostal doma, ima častno dolžnost, da do skrajne meje svojih zmožnosti in svojega premoženja z vsemi silami zagotovi sredstva za vojevanje.
Kdor za to skrbi, skrbi preudarno zase; kajti njegova moč se opira na moč skupnosti. Smotrena sedanjost je podlaga bodočnosti miru. Na uspehu je udeležen vsakdo, katerega poklica naj je in kakršno premoženje naj tudi ima.
Kdor ima gotovino in vloge ali terjatve pri bankah, kdor ima vrednote, ki se dajo premenjati v denar, temu velevala domovinska čast, ta ima dolžnost, da na razpolago sredstva, ki ima do njih predpravo od sovražnikov v svojem obstoju ogrožena država. Vsi po svojem ugledu in stališču vplivni državljani morajo v svojem krogu delovati s poukom in pojasnjevanjem: neumorno podrobno delo mora pomagati in podpirati.
Težka ni dolžnost, ki jo tu zahteva država od svojih državljanov, nobena žrtev ni, pa tudi ne izguba dobička, zahteva se le pripravljenost, dati državi denarna sredstva za gospodarsko vojno pripravo, torej pripomoči, da se svetovna vojna končno zmagepolno završi. Finančna moč naše države jamči podpisovalcem vojnega posojila za varnost njih glavnice in za zelo ugodno obrestovanje.
Vsi krogi prebivalstva, kmetovalci in industrijalci, kapitalisti in trgovci, zasebniki in družbe morajo zato pripraviti vsa svoja sredstva za ta vzvišeni namen.
V Ljubljani, dne 5. oktobra 1915.

C. kr. deželni predsednik:
Baron Schwarz s. r.

Belgrad zopet v naših rokah! Nova vojna skupina pod Mackensenom proti Srbiji. — Armada Köverza polasti Belgrada. — Prehod armade Gallwitz čez Donavo od Smedereva navzdol.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. oktobra. Uradno se poroča: Avstrijske čete armade generala pehote pl. Kövessa so vdrle včeraj v severni del Belgrada in so z naskokom vzele glavno trdnjavo mesta, grad. Danes jutraj so

si izbojevale nemške sile z zahoda pot v konak (kraljevska palača). Na gradu srbskih kraljev plapolajo zastave Avstro-Ogrske in Nemčije. Tudi ob reki navzgor in ob reki navzdol pri Belgradu ni mogel sovražnik, ki je stražil breg, nikjer zadržati zaveznikov. V srbski Posavini in v

Mačvi so vrgle avstro-ogrške čete sovražnika nazaj.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno se poroča: C. in kr. čete v Mačvi in severno od Obrenovca prodirajo uspešno dalje. Tisti avstro-ogrski in nemški polki, ki so bili vkorakali v Belgrad, so mesto v ljutih počestnih bojih izčistili od sovražnika in napadajo vrhove, ki leže južnovzhodno in južnozahodno. Naši zavezniki so ob reki navzdol že pridobili južni breg Donave z močnimi silami in so vrgli sovražnika iz več postojank.

S toplim priznanjem se spominjajo vodniki in čete po premagani veliki rečni črti v njih delokrogu neutrudljivega junaškega delovanja naših vrljih pionirjev in požrtvovalnega sodelovanja podonavskega brodogoja.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Veliki glavni stan: Dve armadi pod generalfeldmaršalom pl. Mackensenom novo sestavljene vojne skupine sta prekorčili s svojimi glavnimi deli Savo in Donavo. Ko so nemške čete armade c. in kr. generala pehote pl. Kövessa zasedle Čiganski otok in vrhove južnozahodno od Belgrada, se je bilo armadi tudi posrečilo, da je pridobila zaveznikom večji del mesta Belgrad. Avstro-ogrške čete so vzele z naskokom grad in severni del Belgrada, nemške čete novi konak. Čete prodirajo dalje skozi južni del mesta. Armada generala artiljerije pl. Gallwitz je izsilila prehod čez Donavo na mnogih mestih ob cesti od Smedereva in potiska povsod sovražnika pred seboj proti jugu.

Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 10. oktobra. Veliki glavni stan: Mesto Belgrad in južnozahodni in južnovzhodni vrhovi se nahajajo po boju v naši posesti. Sovražnik je bil tudi dalje vzhodno od tam vržen, kjerkoli se je ustavljal. Naše čete napredujejo dalje.

Vrhovno vojno vodstvo.

Belgrad zopet naš! To vset občutimo z ozirom na žalostne decemberske spomine kot osebno zadoščenje. Nikdar več naj bi naše zastave ne izginile iz Belgrada! Zato nam jamči obsežna velikost napada,

v katerem je Belgrad le majhna točka, kakor tudi osebe izkušenih vojskovodij: Mackensen, Kövesz in Gallwitz. Mackensen, zmagovalac pri Gorlicah in voditelj napadalne skupine skozi celo Galicijo in Poljsko; Kövesz, osvoboditelj Ivangoroda, in Gallwitz, ki je premagal močno utrjeno narevsko črto. Trojica sijajnih imen, ki pomenjajo za sovražnika strah, podrejene čete pa navdajajo z zaupanjem na zmago. Poročil o novosestavljeni, dve armadi obsegajoči Mackensenovi skupini bo v prihodnjih dneh vsakdo pričakoval z največjo napetostjo.

BOJ ZA BELGRAD.

Vojni poročevalec Evgen Lenhoff poroča 9. t. m.: Boj za Belgrad je bil zelo težak. Srbi so se tu ustavili z močnimi silami. Četam se je kljub temu posrečilo, da so, ko so se v najhujšem ognju vrgle čez Savo proti novo zgrajenim utrdbam, vdrle v severni del mesta, kjer so se zagrizle, dokler niso došla nova ojačenja. Bili so ljuto napadeni. Za ceste severnega dela Belgrada se je bil dva dni podnevi in ponoči strašen pobližnji boj. Srbe so potiskali vedno bolj nazaj, dokler niso končno morali Srbi mesta popolnoma zapustiti. Zavezniki so se mesta takoj polastili in na gradu so plapolale avstrijske in nemške zastave.

Roda Roda piše 9. t. m.:

Na gradu v Belgradu plapolala naša in nemška zastava, naše čete so zasedle mesto. Splošno umljivo razlago o tem dogodku današnjega dne nam pojasnjuje uspešno prodiranje močnih avstrijskih in nemških armad južno od savske in donavske črte in vzhodno od Drine. Premagane so reke, ki so se ustavljale v tem letnem času in radi deževja, tudi če bi ne bile utrjene, kot navidezno nepremagljiva obmejna bramba. Po visoki vodi jezerom podobni deli rek so premosteni in zagotovljena je zveza med četami, ki so se že ustalile na srbski zemlji in zaledjem.

POČESTNI BOJI V BELGRADU.

Dunaj. Vojni poročevalec lista »Zeit« poroča 9. t. m.: Na vseh bojnih črtah c. in kr. armade so z navdušenostjo pozdravili dejstvo, da zopet plapolajo avstrijske zastave v Belgradu. Nam vojnim poročevalcem je bilo že dva dni znano, da so bile prekorčile c. in kr. čete tudi pri srbskem glavnem mostu Savo in Donavo in da so vdrle v severni del mesta. Naročeno je pa bilo, naj se veselo poročilo do končne od-

LISTEK.

Tolmin.

»V Tolmin, Trbiž in Kobarid Krčmarke glas je vsem očit . . . Mar prinaša Škrat zlata mu, Kot kovaču iz Tolmina?«

Rudolf Baumbach (»Zlatorog«).

V »Grazer Tagblattu« je priobčil Ludvik Jandl iz Trsta naslednji dopis:

S temi besedami misli pesnik na po svojih številnih potovanjih skozi soško dolino, dobro znan, ljubeč kraj, kateri tvori danes — kakor je razvidno iz dnevnih vojnih poročil, pozorišče najbolj vročih bojev.

Malo bolj na strani krasne, vojaške ceste Gorica—Trbiž, na srednje visoki planoti, ob izlivu potoka Tolminke v Sočo, je ostal Tolmin od sveta pozabljen, dokler ni nova turska železnica ki gre skozi sošednjo Sv. Lucijo, pripeljala novih občudovalcev njegove krasne lege in okolice, katera se more brez dvoma meriti z divjeromantičnimi naravnimi krasotami Koroske, Tirolske in Švice. Širši javnosti je ostal nepoznan, dokler jo niso sedanji vojni dogodki spomnili, da je še tukaj.

Sploh je pa že pred leti v Gorici živeča pisateljica Pavel Marija Lacrova v svojem spisu »Od Gorice čez Predil v Trbiž« opisala na izredno lep način krasoto Tolmina. Tolmin ni bil niti vojaškim krogom kakor tudi ne tehnikom nepoznan pojem.

Brez ozira na Gorico in Trst, se prvič razume ime Tolmin in stopa neposredno v

ospredje splošnega zanimanja, podobno kakor svoječasno Ravaruska, Krasnik, Ivangorod in drugi kraji. — Kdo je preje vprašal po njih, kdo jih je poznal, kdo jih je imenoval?

V samem Trstu je bil Tolmin dobro znan, ako že ne drugače, pa vsaj po v vsakem mesarskem oknu vidljivi pohvali »vitello di Tolmino«, tolminskega telečjega mesa. V resnici pa prodira Tolmin zelo malo telet, toliko da komaj pokrije svoje potrebe. Tolmin je največ zbiralna točka in prehodna postaja iz okoli ležečih dolin prihajajočih transportov telet. K temu pa izhaja iz Tolmina neki drugi predmet, ki se pošilja v Solnograško, Tirolsko, Švico, da celo v London, ne da bi se vedelo odkod prihaja. Na obronkih strmo proti Tolminu ležečih gorskih razrastkov raste splošno priljubljena planinka, znak hitro proslulega »rožnega vraga«.

V prejšnjih stoletjih je menda igral Tolmin svojo vlogo. Tako so si n. pr. oglejski patrijarhi izbrali Tolmin vsled njegove krasne lege in blagega podnebja za svojo poletno rezidenco. Splošno znana pa je pravljica, da se je tamkaj v 14. stoletju mudil Dante kot gost tolminskega grofa, da se izogne preganjanju kneza Medici. Za časa svojega bivanja se je baje sprehajal tja do v gori ob potoku Tolminka ležeče jame. Še danes imenujejo turisti to jamo Dantejevo jamo, ki je zelo obširna in v kateri se more vse stvorbe jame opazovati.

Čim bolj je kraj odrezan od sveta, tem bolj delujejo dogodki, ki so navezani na njegovo ime, na njegove prebivalce in njihove potomce in iz tega se more potera

razumeti, ako živi se danes med ljudstvom pravljica o nekem modrem možu z dolgimi lasmi, ki je oblečen v rdečo obleko in katera so večkrat opazili pri vходу jame; pod tem možem baje mislijo Danteja. Pri-poveduje se, da je ravno tukaj pri tej jami vsled njenega temnega vhoda dobil Dante vzpodbudo, da je spenil »Pekel« za svojo »Božansko komedijo«.

V začetku prejšnjega stoletja je bil Tolmin štiri leta pod Napoleonovim gospodstvom in šele pred par leti je umrl zelo prileten župnik Bensin, katerega oče je bil prvi in edini tolminski »maire«.

Nepozaben ostane za Tolmin datum, ki je ovekovčen v trajen spomin v kamen. V jedilni sobi »Stare pošte« v Tolminu nam povedo v marmornato ploščo v vseh treh deželnih jezikih vklesane zlate črke, da je dne 12. septembra 1882 tukaj jedel cesar Franc Jožef I.

Cesar je prišel iz Trbiža čez Predil, prenočil v Bovcu, odkoder je še isti dan čez Kobarid ob 11. uri dopoldne došel v Tolmin ter po večurnem odmoru odpotoval čez Kanal in Plave v Gorico. Končni cilj tega potovanja je bil Trst, kjer je cesar otvoril obrtno razstavo.

Pred devetimi leti je bila otvorena železnica Celovec—Trst, ob kateri leži postaja Sv. Lucija-Tolmin in kmalu nato je pričel živahen tovarni in osebni avtomobilni promet med imenovano postajo in kraji, Bovcem, Idrijo in Cerknom, rojstnim krajem matematika in šolnika dr. Franca viteza Močnika, katerega učne knjige so bile pred štirimi, tremi desetletji v celi Avstriji zelo dobro znane. Tolmin je rojstni kraj odličnega moža: admirala Haus,

poveljnika in oboževanca naše krasne mornarice, katere zadivljeni opazovalci smo mi, ki je bil rojen l. 1863.

Pri tej priložnosti naj se še spomni žalibog že v hladni zemlji ležeči drzni junak, ki si je sredi oktobra 1913 izsilil skozi zrak ravno pot z Dunaja čez Celovec in Tolmin v Gorico in si je na ta način v srčih Tolmincev postavil nezaben spomenik. V neverjetno kratkem času, v 3 in pol ure, je preletel nadporočnik Elsner črto Dunaj—Celovec—Tolmin—Gorica, in si s tem dal spricevalo drznega junaštva in železne vstrajnosti.

Skoro popolnoma slovensko prebivalstvo Tolmina govori večinoma tudi nemško in laško, v svojih življenjskih potrebščinah je skromno, pri tem pa pridno in štedljivo in kljub razširjenemu izseljevanju zelo ljubi svoj rojstni kraj. Razen Celovca in Trsta je cilj mnogih Tolmincev, mladih ljudi, Egipt in sicer Kairo in Aleksandrija, kjer obstoji precej močna slovenska naselbina. S tamkaj prihranjenim denarjem se vračajo večinoma v domovino, da si postavijo lastno domače ognjišče. Najbrže so zapustili svoja domovja. Razumeti je, da so ostala domovja skoro nepoškodovana, kar se more sklepati iz urad. poročil, da se vrše boji v prvi vrsti pri še vedno 2 kilometre oddaljenem območju. Iz srca želimo, da se vrnejo prebivalci kmalu v svoja domovja, da se pripravijo za mirno delo ko nastopijo redni časi in da vredno sprejmejo došle tujce, v katerih si pridobi Tolmin nove prijatelje svojih naravnih krasot in s temi tudi nove dohodke.

ločitve zmolči. V pouličnem boju so se umaknile srbske čete nazaj. Avstrijske čete jim slede. Ob uvodnem obstreljevanju so mesto naši kolikor mogoče čuvali, da si ni bilo mogoče, da bi ne bila poškodovana tudi poslopja, ki so pa že bila kakor tudi stari in novi konak že poškodovana ob prejšnjih obstreljevanjih. Mesta civilno prebivalstvo nikakor ni popolnoma zapustilo. Nemške in avstrijske armade nadaljujejo zdaj načrtoma prodiranje v Srbijo.

Iz vojnega tiskovnega stana poroča »Zeit« z dne 10. oktobra: Dne 6. oktobra so Srbi pri Kalimegdanu na severnem delu Belgrada izvajali ljut odpor. To pot so zbrali v in pri mestu znatne čete, tako da smemo soditi, da je hotel sovražnik svoje glavno mesto kriti vsaj nekaj časa. Usoda Belgrada se je odločila po znanem uspehu naših. Dva dni so divjali po Belgradu strašni poulični boji. Celi mestni deli kažejo danes sliko neizrečenega opustošenja.

Sedaj je Belgrad trdno v naših rokah. Črje se pa še bližnje grmenje topov, kajti južno od mesta traja borenje dalje.

BOJ ZA PREHODE V SRBIJO.

Vojni poročevalec Evgen Lenhoff poroča dne 9. t. m.: Prodiranje zveznikov proti Srbiji je že rodilo prvi važen dodatek: Belgrad je zavzet. Pohodna bojna črta v Srbijo se vedno bolj širi. Reke so bile prekoračene povsod po načrtu, da si se Srbi zelo branili in so se nahajali v njih vrstah angleški topničarji. Sovražnik je branil z vso silo naravno obrambno črto. A kljub morečemu ognju, ki so ga sipali na kolone, ko so korakale čez reko, se je le posrečilo, da so čete došle na srbsko zemljo in da so zlomile odpor srbskih čet.

NAPAD NA SRBIJO SE IZVAJA S TOČNOSTJO STROJA.

Vojni poročevalec »Neues Wiener Journal« je poročal 9. t. m. svojemu listu: Velika akcija zveznikov na Balkanu se izvaja naravnost s točnostjo stroja. Strateški načrt se izvaja natančno v tistem času, ko se nameravajo izvesti podrobnosti. Pred več tedni mi je rekel nek višji častnik, ko so njegove čete odhajale na balkansko bojišče: Dne 8. oktobra bomo v Belgradu. Dejansko so pričele včeraj vkorakati naše čete v mesto, ki so je bili naši vojaki popolnoma zasedli. Na starem gradu, ki je bil deloma že razstreljen v prejšnjih mesecih, plapolala cesarska zastava. Predno se je vzelo mesto, ki so ga bili Srbi junško branili, so se bili hudi poulični boji.

Ko so prekoračile naše čete iz Zemun na sem reko, so se bili boji v tesnih, zavitih ulicah starega Belgrada vedno višje, dokler ni bil prisiljen sovražnik, da je moral izprazniti tudi Kalimegdan in glavne ceste, nad katerimi kraljuje nadvladajočo mesto novi konak, ministristvo zunanjih stvari in poslopje ti-stega častniškega društva, ki je tvorilo središče hujskačev proti Avstriji.

SRBI IZPRAZNUJEJO SEVERNO SRBSKA MESTA.

Kodanj. Iz Krajove se poroča: Civilno prebivalstvo je izpraznilo ob Donavi mesti Požarevac, Tekjo in Mila-novac.

KRONSKI SVET V KRAGUJEVCU.

Niš. V Kragujevcu je zboroval kronski svet. Udeležil se ga je Pasić z ministri, kraljevič Aleksander, vojvoda Putnik in generalni štab. Določili so načrt za vojsko proti osrednjima velevladima in proti Bolgariji.

SRBIJA UPA NA RUSIJO.

Bukarešt. »Adverul« poroča, da v Srbiji zaupajo bolj na rusko kakor na angleško francosko pomoč. Srbski vojaški krogi pričakujejo najmanj 350.000 mož pomoči iz Rusije, a bodo zelo varani, ker organizira Rusija le zbor 20.000 mož.

RUSIJA V SRBIJO NE POŠLJE ČET.

Krakov. »Nova Reforma« poroča iz Petrograda: Rusija pošlje v Srbijo nekaj štabnih in topničarskih častnikov, drugih čet ne odpošlje na Balkan.

NAŠI LETALCI NA SRBSKEM.

Sofija. Iz Niša se poroča z dne 9. oktobra: Nemške in avstrijske letalce so včeraj opazovali nad Kragujevcem, Nišom in Belgradom. Povsod so metali bombe. Več bomb je bilo vrženih tudi na kolodvor v Lapovem.

LILLE—RIGA—BELGRAD.

Berlin. Major Moraht piše v »Berliner Tageblattu«: Srbska armada se nahaja, kakor more človek soditi, v zelo kritičnem položaju. Njeno vodstvo o tem gotovo ne dvomi, in ga čaka težka odgovornost, če sprejme boj na življenje in na smrt. Če tudi smo sovražniki Srbije, bi le radi videli, da se v njeno lastno korist izognemo strašnemu prelivanju krvi. Srbija se lahko politično kaznuje, ne da bi uničili 100.000 hrabrih mož. Vsekakor je četverospornost srbsko armado bogato preskrbel z vsemi potrebščinami vojske in je sposobna, da

operira. Armada šteje najbrže 10 divizij, vsaka divizija šteje 3 pehotne brigade. Divizija šteje najbrže 24.000 pušk, 24 strojnih pušk, 300 sabelj in 72 lahkih topov, dalje eno baterijo havbic in več gorskih baterij. Kavalerijska divizija obstoja ena in razpolaga Srbija še s 16 eskadroni. Operacijska armada bo štela okroglo 250.000 mož, cela armada se ceni na okroglo 300.000 mož in 1000 topov.

Po novi protisrbski ofenzivi so velike nemške vojne skupine zelo raztegnjene. Če zvezimo točke Lille, Rige in Belgrad, dobimo trikot, katerega stranice znašajo 1500 km. Naša vzhodna bojna črta med Vzhodnim morjem in bregovi Donave meri nad 1700 km.

TRST IN PADEC BELGRADA.

Trst, 10. oktobra. (K. u.) Poročilo o zavzetju Belgrada po avstrijskih četah, ki se je ponoči hitro razširilo po celim mestu, je vse prebivalstvo navdalo z največjim veseljem. Po celim mestu in pristanišču plapolajo zastave.

VESELJE V BEROLINU.

Berolin, 10. oktobra. (Kor. ur.) Poro-

Balkan.

Zakaj je Bolgarija z nami? — Srbija mora izginiti!

Pred kratkim je bolgarska vlada razposlala občinam v 20.000 izvodih spomenice, kjer razlaga, zakaj je bila dežela dosedaj nevtralna in pojasni, zakaj mora v ugodnem trenutku to nevtralnost opustiti in svojo srečno narodno bodočnost iskati v zvezi z nami. S katero skupino naj drži Bolgarija? Bolgarska vlada razmotriva to vprašanje z gospodarskega in političnega stališča. In iz zadnjega pravi: Naš največji sovražnik je danes Srbija. Nasprotno pa sta nam osrednji sili za naše aktivno vojaško sodelovanje objubilili dalekosežne teritorialne pridobitve na stroške Srbije. Te obljube odgovarjajo naši zahtevi, da dobimo ob Donavi skupno mejo z Avstrijo. Sedanja vojska je pokazala, kako brez-pogojno potrebujemo neposredne zveze z Ogrsko, da smo neodvisni od znorele Srbije. Pa objubilili so nam tudi še druge dele Stare Srbije. Končno ima to vprašanje še drugo plat. Sploh nimamo vere v obljube štirispornuma, kateri si je privzel za zaveznico Italijo, ki je na tako zavraten način pogazila svojo častno besedo in prelo-mila 33letno zvezno pogodbo. Velika Srbija je nevarna za Avstrijo in za mir Nemčije. Tisti, ki je porušil svetovni mir, mora ali izginiti iz površja zemlje, ali pa se ga mora prisiliti, da živi naprej v takih razmerah, da ne bo mogel sveta neprestano spravljati v ogenj. Končno moramo stati na strani one skupine, ki bo v tej vojni zmagala, ker le tako je omogočeno bistveno teritorialno razširjenje, ki naj zagotovi naš razvoj. Po razvoju operacij na bojiščih, tako na fronti proti Franciji in Belgiji in proti Italiji, Srbiji in Rusiji se vidi vsak dan bolj jasno, da se zmagla nagiba na stran Avstrije in Nemčije.

Kdaj in kaj je ententa ponujala Bolgariji.

London, 8. oktobra. (K. u.) Petrograjski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča: Januarja meseca se je ententa razgovarjala o ruskem predlogu, da se Bolgariji zajamči takozvan nesporni del Macedonije kot plačilo za njen pristop k ententi. Srbi bi se imeli odškodovati z avstrijskim ozemljem in širokim dohodom k Adriji. Toda ta predlog so opustili, ker so bili v Nišu zelo hladni in ker je po vstopu Italije v vojno Bolgarija hotela ostati na svojem stališču čakanja. 29. maja pa so zavezniki pod pogojem, da se Bolgarija z vso svojo oboževano silo vdeležijo vojne, predlagali to-le: 1. Bolgarije se takoj vtelesi Tracija do črte Enos-Midia; 2. po vojni dobi Bolgarija oni del Macedonije, ki ga xvori meja črta Črna Palanka, Sopot-Ohrida z mesti Črna Palanka, Veleš-Ohrid in Bitolj. 3. Denarna pomoč. — 5. junija je Bolgarija zahtevala pojasnil o posameznih točkah note, katere je dobila 4. avgusta. Istočasno so zavezniki Bolgariji zajamčili nesporno ozemlje v smislu pogodbe iz l. 1912. pod pogojem, da privoli Srbija, da dobi po vojni razširjenje svojega ozemlja. 1. septembra je Srbija izjavila, da se uda izvršitvi določil pogodbe iz l. 1912. Zastopniki sporazuma štirih so 14. septembra naznanili Radoslavovu, da so štirje zavezniki pripravljene garantirati izvršitev srbskih obljub glede izvršitve določil o delih Macedonije, omenjenih v pogodbi iz l. 1912. neposredno po vojni. Garancijo se da pod pogojem, da se Bolgarija izjavi, da je pripravljena v nepredolgem času z entento skleniti vojaško pogodbo da udari proti Turčiji Če hitro ne odgovori v tem smislu, tedaj se predlogi v notu smatrajo kot nepredloženi.

Edini odgovor na to noto je bila mobilizacija.

čilo o zavzetju Belgrada po avstrijskih in nemških četah se je hitro razširilo po celim mestu in je povsod povzročilo veliko veselje in zadoščenje. Takoj so po vseh ulicah zaplapolale zastave.

TURKI IN PADEC BELGRADA.

Carigrad, 9. oktobra. (K. u.) Poročilo o padcu Belgrada je povzročilo velikansko radost. Turški krogi pričakujejo, da je prodiranje Avstrijcev in Nemcev dobro znamenje za nadaljevanje vojske.

SRBSKO VOJAŠKO POSLANIŠTVO.

Lyon, 9. oktobra. (K. u.) »Progress« poroča iz Rima: Srbsko vojaško poslanstvo 8 častnikov je došlo v Rim. Častniki so se dolgo razgovarjali z vojnim in zunanjim ministrom. Odpotovali so v glavni stan, kjer se bodo posvetovali s kraljem in z načelnikom generalnega štaba Cadorno.

ZBIRANJE SRBSKIH ČET OB BOLGARSKI MEJI.

Bukarešt. Iz Turn Severina se preko Srbske Kladane poroča: Železnice so zaprli civilistom. Povsod živahno delajo. Veliko čet zbirajo Srbi ob bolgarski meji.

Koliko je naših čet na Balkanu.

Kodanj, 9. oktobra. Londonsko časopisje zelo vneto razlaga Reuterjevo vest o moči avstrijsko-nemških čet proti Srbiji. Pred nekaj dnevi so še trdili, da kake ofenzivne armade proti Srbiji sploh ni; vse tozadevne vesti da so le nemško slepilo, ki naj bi napravilo vtis na Balkan. Danes pa pravijo, da je Reuter število 400.000 cenil prenizko. Iz Soluna javljajo v Pariz, da ima Nemčija za Balkan na razpolago 600.000 mož.

Car napove carju vojno.

Rim, 9. oktobra. »Giornale d'Italia« javlja: Ruski car je sklenil napovedati vojno Bolgariji. Po vojni napovedi store isto Angleška in Francoska, Belgija in Srbija. Velikansko pozornost vzbuja, ker poluradni »Giornale« ne omenja italijanske vojne napovedi.

Bolgarija začne v nekaj urah.

Sofija, 9. oktobra. »Bolga« scher Lloyd« piše, da je le vprašanje nekaterih ur, ko začne Bolgarija z okupacijo Makedonije. Upajo, da kmalu zlomijo srbski odpor, ker obmejno ozemlje ni težavno. Nepopisno navdušenje je vzbudila vest o ofenzivi osrednjih sil.

Bolgarski poslanik odpotoval iz Pariza.

Pariz, 9. okt. (K. u.) »Agence Havas« javlja: Francoska vlada je danes izročila potne liste bolgarskemu poslaniku.

Pariz, 10. oktobra. (Kor. ur.) Bolgarski poslanik v Parizu Grekov je sinoči v spremstvu vsega poslaniškega osebja odpotoval proti Švici. Odhod se je izvršil neopaženo.

Pariz, 9. oktobra. (K. u.) Več skupin vpoklicanih Bolgarov, največ dijakov, je včeraj zvečer nastopilo pot domov. Do včeraj zvečer jim niso hoteli dati potnih listov.

Bolgarsko letalo nad Nišem.

Ženova, 8. oktobra. Kakor izve »Temps«, je srbski poslanik v Sofiji svoje odpoklicanje utemeljil z novico iz Niša, da je še tekom pogajanj neko bolgarsko letalo letelo nad Nišem in je vrglo nekaj bomb.

Bolgarija zbira čete v dolini Strumice.

Kristijanija, 9. oktobra. »Daily Telegraph« javlja iz Soluna: Bolgarija je zbrala čete v dolini Strumice, odkjer se da doseči železnico Solun—Niš.

Srbi utrjujejo štip.

Berlinska »Nationalzeitung« poroča: Mesto Štip so Srbi zadnje čase utr dili izredno obsežno, obdali so ga s celo mrežo modernih utrd, nekaj so zgradili novih. Železnica ob Vardarju je povsod močno zastražena.

Izpraznitev mest in vasi ob traški obali.

Amsterdam, 8. oktobra. »Times« poročajo iz Soluna, da so bolgarske oblasti iz vojaških ozirov odredile izpraznitev mest in vasi ob traškem obrežju. »Djen« poroča, da se je ustavljeni železniški promet med Bolgarijo in Rumunijo med Ruščukom in Basarčukom zopet pričel.

Čete za Srbijo.

Berlin, 9. oktobra. »Tageblatt« javlja iz Ženeve: Posebni dopisnik »Journal de Geneve« izve iz dobre vira, da so Srbi objubilili 120.000 Francozov in 30.000 Angležev. Italijanske čete bodo Avstrijo napadle istočasno iz Sv. Ivana Meduanskega in preko Črnegore, toda Srbi so preveč razjarjeni na Lahe, da bi mogli skupno z Italijani v boj.

Tudi ženske v srbski vojni.

Curih, 9. oktobra. »Slovo« poroča iz Niša, da so vpoklicani vsi moški od 15. do 65. leta. V njih vrstah se bojuje tudi mnogo žen.

Za Bolgarijo preko Rumunije.

Milan, 9. oktobra. Časopisje ima vest, da Rumunija ne ovira prevoza zdravstvenega materiala in avtomobilov a Bolgarijo.

Vojaške priprave proti Bolgariji.

Sofija. Iz Bukarešte se poroča, da po iz Rusije došlih brzobjavkah pripravljajo v črnomoških pristaniščih vojne ladje. V Odesi in v Sebastopolju moštvo ne sme zapustiti pristanišča, od 6. popoldne do 6. zjutraj pa ladij ne. Parnike kurijo ponoči in po dnevi. V Odeso in v Sebastopolj dohajajo močne čete, ki jih vkrcavajo v najete ladje.

Bolgarsko - rumunska - grška pogodba?

Bukarešt, 8. oktobra. »Seara« piše: Naš sofijski dopisnik nas obvešča, da tamonjski politični krogi bolgarsko-rumunsko-grški dogovor smatrajo za zelo verjeten. Dogovor bi se nanašal na vsa pereča politična vprašanja.

Zaprite železnice Grahovo—Niš—Solun.

Bukarešt. Od četrtka dalje je zaprt železniški promet čez Grahovo—Niš—Solun radi vojaških transportov.

Anoleži proti uvozu v Bolgarijo.

Pariz, 9. oktobra. (K. ur.) »Journal« poroča iz Aten: Angleško poslaništvo je obvestilo grško vlado, da smatra vse v bolgarsko pristanišča namenjeno blago za tihotapsko in da ga bo zaplenila.

Program nove grške vlade.

Atene, 8. oktobra. »Neue Fr. Presse« javlja: Novi kabinet bo v ponedeljek stavljal v zbornici vprašanje zaupnice in bo razložil temelje svoje politike, ki bo temeljila na oboroženi in ententi prijazni nevtralnosti. Poleg tega bo vzdžala protest proti kršitvi nevtralnosti vsled izkrcanja čet. Venizelos bo v zbornici proti vladi strpljiv.

London, 9. oktobra. (Kor. ur.) Reuter javlja: »Times« brzojavlja iz Aten, da je grška vlada sklenila proti ententi postopati dobrohotno nevtralnost.

London, 9. oktobra. Reuter javlja iz Aten: Angleški, francoski, ruski in laški poslanik so 7. oktobra obiskali novega ministrskega predsednika Zaimisa in so mu čestitali k imenovanju. Skušali so dobiti kako izjavo o politiki nove vlade. Zaimis je odgovoril, da se bo izjavil, kakor hitro stori ministrski svet kak sklep. Kakor se sliši, misli vlada voditi čisto samo grško politiko, ne da bi na eno ali drugo stran zavzela odločno stališče. Vlada bo čakala, kako se dogodki na Balkanu razvijejo, sama ostala neoborožena nevtralna in nevtralnost opustila le tedaj, če bodo to zahtevali narodni interesi. Imenovanje Zaimisa je v diplomatičnih krogih napravilo ugoden vtis. Po neki drugi Reuterjevi vesti je docela neutemeljena govorica, da bo novo ministristvo znova protestiralo proti izkrcavanju čet v Solunu.

Milan, 9. oktobra. »Corriere della Sera« javlja iz Aten, da diplomati entente še za nadalje računajo z dobrotno nevtralnostjo Grške. Kralj Konstantin je rekel angleškemu poslaniku, da se v politiki Grške ne bo nič izpremenilo. Vojaški krogi pa smatrajo za potrebno, da še pred nadaljnjim pošiljanjem čet v Srbijo dobe od Grške resnih garancij. Izkrcavanje čet in topov se nadaljuje in priplulo je 5 novih parnikov s francoskimi četami iz Toulona in Alžira. Na drugi strani pa poroča policijski načelnik iz Kythere, da podmorski čolni vsak dan potapljaajo parnike. Brodovje francoskih in angleških torpedovk je začelo iskati operacijsko bazo teh podmorskih čolnov s križarjem pred nekim prostim delom obale otoka Kreta.

Venizelos in nova vlada.

»Corriere della Sera« javlja, da je Venizelos pred svojim odhodom razvil svoje misli, da je sotreno sestaviti koalicijsko ministristvo pod Zaimisom. Kakor poroča pariški »Matin«, bo Venizelosova stranka proti novi vladi strpljiva. Brez tega zagotovila bi se nova vlada niti zbornici ne mogla predstaviti. Dosedaj sta položaj Grške obvladali dve dejstvi. Po volji kralja se nadaljuje izkrcavanje zveznikov in grška mobilizacija se nadaljuje, kar pomenja, da se pomoči Srbiji ne bo oviralo, pač pa hoče biti Srbija pripravljena za vsak slučaj.

50 Venizelistov za novo grško vlado.

Basel, 9. oktobra. »Basler Anzeiger« piše iz Aten: Nad 50 članov Venizelosove stranke je naznanilo vladi, da jo bodo brezpogojno podpirali pri vseh njenih odredbah za ohranitev nevtralnosti.

Grški ministrski svet.

Atene, 9. oktobra. (K. u.) Ministrski svet je zboroval včeraj. O sklepih niso ničesar izjavili.

Nemčija objubilila, da Bolgarija ne bo napadla Grške.

»Frankfurter Zeitung« javlja iz Londona: »Daily Telegraph« poroča iz Aten: Nemčija je formalno zagotovila, da Bolgarija Grški ne bo napovedala vojno.

Odločitev naj ne pade blizu Carigrada.

London, 9. oktobra. (Kor. ur.) »Manchester Guardian« piše: Če ne bo pred zimo napredovala, pride angleško-francoska armada na Galipoli v zelo neprilopen položaj, in če Nemci prederejo do Turčije, v skrajno nevaren položaj. Zadaž za to armado moramo braniti Suez in Egipt. Imamo vzroka dovolj, da želimo, da se ti velikanski vojaški problemi rešijo v Evropi in ne v Aziji in rajši na črti Solun kakor pred Carigradom. Zavezniki so mislili, da bo Grška branila solunsko črto proti Bolgarom, pa sedaj grozi nevarnost, da nam Grška Solun, naše opirališče in temelj, izpodmakne izpod nog in nas spravi do padca. List upa, da je še mogoče sporazum z Grško.

Haag, 8. oktobra. (Kor. ur.) Zadnji dogodki so v Londonu vzbudili velikansko razburjenje. Današnji jutranji listi imajo večinoma kot nadpis, da sta osrednji sili na potu v Carigrad prekoračili Donavo. Skoro vsi listi silijo, naj se prisili Grško, da se takoj odloči. — »Times« pravi, da je položaj skrajno kritičen. Osrednji sili imata kot daljnji namen varnost angleške države v Egiptu in Aziji spraviti v nevarnost.

Grški vojaški krediti.

Atene, 3. oktobra. (Kor. ur. — Zakasnelo.) Vojni minister je zahteval 150 milijonov za vojaške potreščine.

Čete ostanejo v Solunu?

Lugano, 9. oktobra. »Corriere della sera« javlja iz Aten: Po konferenci angleškega poslanika pri kralju so poslaniški štirispornazuma sklenili ustaviti nadaljnjo izplačevanje posojila Grški, kar je dosedaj zneslo 10 milijonov frankov. Sklenili so tudi, da izkrcane čete ostanejo v Solunu. Luka je zaprta z minami.

Francozi razočarani nad Grško.

Pariz, 9. oktobra. (K. u. V vsem francoskem časopisju se danes zrcali živahno razočaranje vsled grških dogodkov. Listi skušajo doumeti dalekosežnost novega problema in skušajo svoje razočaranje zakriti z izjavo, da poznavalca Balkana razvoj ni presenešil. Namigava se, da se je kralj brez Venizelosove vednosti pogajal z Nemčijo in Bolgarijo, dočim pa Venizelos z entento.

Kaj stori Grška? Se upre s silo?

London, 8. oktobra. (Kor. ur.) »Times« in »Morningpost«: Kralja Konstantina moramo prisiliti, dajenja s svojim dvomnim zadržanjem in se jasno izrazi.

Curih, 8. oktobra. (Kor. ur.) »Tagessanzeiger« javlja iz Aten, da bo ententa v Atenah izročila skupno noto, kjer bo precizirano vprašanje zveze in utemeljen prehod čet v Srbijo.

Hamburg, 9. oktobra. »Neue Hamburger Ztg.« poroča, da Reuter zunanjim nevtralnim listom razpošilja brzojavko iz Aten, da se je za transporte čet preko Grške zahtevalo dovoljenje novega grškega kabineta.

Ženeva, 9. oktobra. Zanesljive vesti iz Pariza pravijo, da je izkrcavanje čet v Solunu ustavljeno.

Berlin, 9. oktobra. »Magdeburg. Zeitung« javlja iz Aten: Grška vlada je prepovedala izkrcavanje ententinih čet v Solunu.

Lugano, 9. okt. Milanska »Sera« javlja iz Pariza: Iz pogajanj z Grško vlado je spoznati, da misli Grška svojo nevtralnost braniti.

Francozi o solunskem opirališču.

Pariz, 10. oktobra. (K. u.) »Temps« izvaja: Nemško časopisje opisuje prehod zavezniških čet čez Solun kot kršitev grške nevtralnosti, a če se nekoliko pomisli, se mora priznati, da grške nevtralnosti niso kršili ne dejansko in ne v pravnem smislu. Venizelosov ugovor je bil le formalen. Ako bi se bila Grška tudi z orožjem ustavila izkrcanju čet, bi se to ne moglo primerjati z belgijsko in z luksemburško nevtralnostjo. Grška nevtralnost ni stalna, marveč le slučajna nevtralnost. Nastop zaveznikov je vzvišen nad vsako kritiko.

Angleže skrbi položaj na Balkanu.

London, 10. oktobra. (Kor. ur.) Unionistični poslanec Amery je izvajal v klubu o položaju: Naš položaj na Dardanelah je bil že itak dovolj težaven. Edino dobro je bilo, ker je Turčiji manjkalo streliva. Če Nemci prirobo zvezo z Turčijo, nastane nov položaj. Turki bodo imeli streliva v izobilju in bodo lahko oborožili tudi čete, ki jih dozdaž še niso mogli. Čete bodo lahko poslali v Macedonijo in ojačili za napad na Egipt določene čete. 750.000 mož več lahko Turki postavijo začetkom bodočega leta, kar je za Anglijo resnejše, kakor za njene zaveznike. Egipt in Indija bi se odpri nemškimi agentom, nemškim topovom in turškim četam, Nemčija bi nabavljala surovine v Aziji. Prodiranje osrednjih velevalstev v Rusijo in naši neuspehi na Dardanelah so zelo vplivali na Bolgarijo, ki bi se bila mo-

goče drugače odločila, če bi bil mogel reči angleški poslanik, da lahko postavi Anglija 2 milijona vojakov več na bojišče.

Srbija in Italija.

V zvezi z vestjo, da bo Italija pomagala preko Črne gore, ker so Srbi preveč razjarjeni nanjo, poroča še »Journal de Geneve«, da Srbi očitajo Lahom, da so si v Dalmaciji zagotovili levji delež. Medtem pa so Italijani že nekaj popustili. V pogodbi med entento in Italijo je bilo za Srbijo določen samo Split s približno 3 km zaledja, toda brez otokov, ki obkrožujejo pristanišče. Sedaj se pa Italija odpove tudi tem otokom. Italijanskemu kralju je baje brzojavil tast kralj Nikita, da bo 60.000 Črnogorcev začelo ofenzivo. Srbi da imajo dobre postojanke in pravijo, da imajo moči dovolj, da zabranijo nemško ofenzivo, če jih zavezniki zavarujejo pred bolgarskim napadom. Za to zadošča ekspedicijski zbor 150.000 mož.

Maščevanje kraljema.

»Berliner Tageblatt« javlja iz Lugana: Italijansko časopisje je zopet polno groženj proti balkanskim državam. — »Tribuna« napoveduje in grozi z maščevanjem entente bolgarskemu in grškemu kralju. Odstaviti ju bo treba.

Ali pojde Italija na Balkan?

Iz Lugana poročajo, da laško časopisje takega vprašanja niti stavi ne sme. Vsako namigavanje o udeležitvi Italije črta cenzura.

Italija ne bo pomagala z vojniki.

Lugano, 9. oktobra. »Stampa« izjavlja, da bo Italija na Balkanu postopala v soglasju z zavezniki. Za sedaj se ne misli, da bi Italija vojaško podpirala nameravano akcijo.

Essad paša za Srbijo.

Lyon, 9. oktobra. (K. u.) »Le Nouvelliste« javlja iz Drača: Po deželi hodijo številni bolgarski in avstrijski agenti, ki skušajo doseči ustanovitev albanskih četašev za napad proti Srbiji, katero pašta zlomili osrednji sili in Bolgarija. Več teh agentov je bilo izročeni Essad paši, ki jim je dopovedal, da bo brez usmiljenja zatrl njihovo propagando in vsak poizkus napada na Srbijo.

Boji v Albaniji.

Budimpešta. »A Vilag« poroča iz Bukarešta: Močni albanski oddelki, ki so prodirali proti Tirani, so prisilili tam stoječe laške in albanske oddelke, da so morali bežati.

Rumunija.

Stockholm, 9. oktobra. »Birževija Vedomosti« pišejo iz Bukarešta: Bratiano noče verjeti v zmago zaveznikov na zahodu in je izjavil, da je ta vest samo pomota brzojavne agenture. Ko je nekaj pristašev entente hotelo praznovati to »zmago«, je udrila policija v hiše in je strogo prepovedala prav vsako manifestacijo za entento. Nek rumunski diplomat je zatrl petrograjskemu dopisniku, da je Bratiano trdno prepričan, da bosta osrednji sili premagali in pri tem uničili rusko armado. Bratiano tudi upa, da bosta osrednji sili vsporedno z ofenzivo proti Srbiji, vpadli tudi v Besarabijo proti Rusiji. S tem bi bila Rumunija prisiljena, da se pridruži osrednjima silama.

Rumunija pri Srbiji ni interesirana.

Sofija, 9. oktobra. Kakor se sliši, je Radoslavov sporočil kralju, da se Rumunija v srbskem vprašanju postavlja na stališče popolnega desinteresementa.

Druge vesti iz Rumunije.

Rotterdam, 9. oktobra. Reuter poroča, da se v celi Rumuniji na vseh mejah pripravlja z vso mrzličavo naglico. Sedmograški in bukovinski Rumuni, ki so ušli čez mejo, so v posebni seji sklenili soglasno svoj pristop v ligo unionistov. Iz njihove srede so v osrednji odbor izvoljeni Lukaciu, Oktavian Goga in Simon Mandresen. Po seji so demonstrirali po cestah.

»Moldava« piše, da Bolgarija na rumunski meji ni ničesar storila, kar bi kazalo na kak napad na Rumunijo.

Ministrske izpremembe v Bolgariji.

Sofija, 8. oktobra. (K. u.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Kabinet je bil nekoliko izpremenjen. Min predsednik Radoslavov je prevzel končno zunanje ministrstvo in je prepustil notranje ministrstvo bivšemu županu Hristu Papovu. Vojni minister je postal general Najdenov. Dosedanji vojni minister general Jekov je namreč prevzel višje poveljstvo v armadi.

Angleži zaplenili bolgarski denar.

Amsterdam. Angleška vlada je zaplenila v angleških bankah vloge bolgarskega državnega zaklada.

Velike italijanske izgube na planoti Folgarija.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. oktobra. Uradno se razglša:

Sovražnik je včeraj z močnimi silami brezuspešno napadal našo gališko in volhinjsko bojno črto dalje. Svoje napadalne sile v vzhodni Galiciji je vodil na naše postojanke južno od Hustij in pri Burkanovu. Povsod je bil odbit. Ogenj naše artiljerije je pogнал v beg vzhodno od Bučaca nek kozakiški polk. S takim uspehom kakor dozdaj so ponovili Rusi svoje napade tudi pri Kremienjcu. Južnovzhodno od Kremienjca je bil razkropljen ruski pešpolk številka 140. S stalno vztrajnostjo v svojih sestreljenih jarkih se je posebno odlikoval pešpolk št. 99. Severno od Kolkov prodirajoče avstrijske in nemške čete so sovražnika zopet vrgle čez Stir. Število ujetnikov se je s številom, o katerem se je bilo poročalo včeraj, povišalo na 6000.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno se poroča: Položaj na celi bojni črti neizpremenjen. Na visoki planoti Folgarija se sovražnik ni več povsod na večji napad. Sunki slabotnejših oddelkov so se klavarno izjalovili. Izgube Italijanov znašajo v zadnjih dneh približno 2000 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

6. oktobra. V Val di Terragnole na cesti v Rovereto je lastna kolona 5. t. m. zasedla kraja Cemperin in Alta Volta (?) na južnem pobočju Dese del Semme (folgarijska planota). Sovražnik je v naglici zapustil tudi sosednji trg Piazza in se umaknil, zasledovan z učinkovitim ognjem naše artiljerije, nazaj v Petrih. Majhni boji so se vršili pri Filen dei Selas (?) na gorskem hrbtu med Fello in dolino Dogna, zapadno od Leopoldskirchna, in pri Petjanah na severnem pobočju goriškega Krasa. Sovražnik je bil odbit in je pustil še nekaj ujetnikov v naših rokah.

Rim, 7. oktobra. Uradno poročilo. Na visoki planoti severozahodno od Argiero je krepko delovanje naši čet 3. in 5. oktobra in v noči na 6. oktober dovedlo do precej živahnih spopadov na fronti Monte Maronia preko izliva doline Orsara in Astico do doline Fonda južno od Durerberga. Podpirani od artiljerije so naši povsod imeli uspeh. V dolini Fella so se poizkušali sovražni oddelki, razdeljeni v več skupin, priplaziti na gozdna pobočja in višine južno od reke. Bili so odbiti z izgubami in so pustili v naših rokah nekaj častnikov in 10 mož.

Na Krasu je sovražnik 6. oktobra zjutraj z živahnim ognjem delal nadlego našim postojankam na levem krilu naših čet v odseku gore Sv. Mihaela. Oddelek naše pehote je vdril v jarke, ki se vlečejo proti pobočju Sv. Mihaela na Petovlje, je napadel manjše sovražne oddelke, ki so bili v jarkih, jih zapodil v beg in ujel 26 mož. — Cadorna.

Dunaj, 10. oktobra. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega stana: Poročilo italijanskega generalnega štaba z dne 8. oktobra: V odseku med Adizo in Brento traja živahno delovanje naših čet podpirano od artiljerije dalje. Na gorah, ki se dvigajo južno ob Ziljski dolini, in na Veliki vrh v bovški kotlini je sovražnik skušal z večjo intenzivnostjo ojačiti utrdbe, pa je bil ovrzan po našem učinkujočem artiljerijskem ognju in po izbranih strelških oddelkih. Na goriškem Krasu, na levem krilu naših postojank, so se v noči na 5. in naslednji dan z uspehom nadaljevali napadi naših manjših oddelkov. Avstrijski letalci so vrgli nekaj bomb na Rozzeto v Val Astico, ne da bi povzročili kaj škode ter na železnico Červinjan, kjer je bilo pet vojakov lahko ranjenih.

Boji z Lahij na Primorskem.

Dunaj, 10. oktobra. (K. u.) Iz vojne časnikarskega stana poročajo: Na Primorskem so naši včeraj presenetljivo streljali na Turriaco. Uničenih je bilo več laških bivaljš. Na Primorskem so se dalje izvedla na naši strani uspešna podjetja in smo uničili sovražne podzemne rove. Lahij so imeli težke izgube.

Goriška trdnjava — naravno čudo.

»Morning Post« piše: Videli sem Gorico. Tako blizu sem je bil, da se mi je skoro zdelo, kakor bi mi bilo treba le roko stegniti, pa bi se dotaknil njenih zidov. Kljub strašni tragediji, ki se že tako dolgo odigrava na teh s krvjo napojenih poljih, se smehlja mesto s svojim koketnim smehom dol z višine. Teško si je misliti ljubkejšie slike nego jo nudijo rodo-

vitni vinogradi, čisti in deroči valovi Soč. in brda polna težko obloženih sadnih dreves. Ves utopljen v ta očarujoči pogled sem se v svoji notranjosti zavedel, zakaj so se tvegali tako neizmerni napori za osvojitve tega mesta in kako se je godilo, da je tu toliko in toliko tisoč Italijanov sedaj že tri mesece obsojenih k mirovanju. Prve čete, ki so od Krmina sem udarile na Gorico, so prinesle s seboj največje navdušenje, da osvoje vse lepe dežele in mesta, ki so nekoč spadale k Italiji. Nobena ovira ni mogla zaježiti njihovega prodiranja. Preko vinogradov in njiv na Brdih so se razlili kakor plaz, močnejši nego vihar sovražnega artiljerijskega ognja. Pa Avstriji so znali izkoristiti v svoj prid vsako naravno oviro, ki se jim je nudila. Napeli so vsak živec in vsako mišico, da bi ne popustili v pritisku, s katerim oklepajo Italijo izsiljena mesta. Milja za miljo je valovila bitka, po gričih in v dolinah, ki so bili vsi gosto zaraščeni z gozdom in so se mogli vzeti le za ceno velikih naporov in strašnega krvoprelitja. (To priznanje velikih italijanskih izgub je tem dragocenejš, ker gre pri teh pokrajinah za takoimenovani opuščeni pas pred pravim trdnjavskim območjem.)

Koncem junija so se potem Avstriji umaknili na utrjene postojanke pri Gorici. Ta bojna postojanka je prav gotovo eno izmed vojnih čudes sedanjega svetovnega požara. Moderna artiljerija je dokazala, da imajo umetno postavljene trdnjave le zelo omejeno vrednost, če niso cele čisto brezpomembne. Gorica pa zavzema izjemno stališče. Daje nam neovržen dokaz o premoči naravne trdnjave. V nesnici, Gorica je naravno čudo utrjenega kraja. V sredini teh naravnih utrdb ležeče mesto obliva v obsežnem loku Soča, katere hiti nasproti ravno na jugu, odkoder prihajajo napadalci, izdajalska divja reka, ki je za brambo posebno ugodna. In ob reki in dalje naprej, proti zapadu in vzhodu, obdaja Gorico nepretrgan venec gora. Od daleč so te gore natančno podobne orjaškim utrdbam, katerih moč je ravno v njihovi nepretrgani vrsti. Niti ene točke od Krmina do Gorice in dalje naprej, od furlanskih ravnin pa tje do Čedad, ki bi predstavljala odprtino v tem nasipu. Že zgodovina je potrdila strateški pomen Gorice, ki je bila starim Rimljanom najtrdnješe oporišče proti prodirajočim barbarom. Tu pri Gorici je bilo žarišče vseh velikih bojev, ki so se vodili v srednjem veku za nadvladje Benečije. Sedaj pa mora Gorica prvič zapirati pot ljudstvu, ki teži proti severu in se bori za svojo svobodo. In ne samo naravne ovire so ustavile prodiranje osvojevalcev, marveč tudi sovražnikove brambne naprave, ki so bile skrbno pripravljene začasa italijanske nevtralnosti in ki predstavljajo naravnost vzoren zgled strateške modrosti. Vsi njihovi topovi, ki so skriti po teh jam polnih predelih, so zvezani med seboj z velikanskim brzojavnim in telefonskim omrežjem. Resnično na nobenem mestu fronte se nima boriti kaka armada v tem orjaškem boju narodov proti toliki množini težkoč kakor Italijani. Italijanom sreča ni bila naklonjena. Bila je huda neizgoda, da jim je povođen dva meseca po napovedi vojne edino vozno dohodno cesto v Gorico spremenila v brezkončno močvirje. Zato se seveda podaljšuje ta boj, katerega izid je pa gotov. A uspehi se ne dajo vsi naenkrat doseči in tudi ne vsak dan sproti ugotoviti.

»Italijani prodrli čez Gradec.« — »V Avstriji in Nemčiji umirajo ljudje vsled lakote.«

S kakim obrekovanjem in lažmi delajo sovražniki v inozemstvu, da bi nam natvezili na vrat še več sovražnikov, dokazuje naslednje pismo, katero je pisala neka bolniška sestra iz bolnišnice St. Francis v Blue-Island (Illinois) svojemu bratu v Celovec. Pismo, datirano s 6. junijem t. l., se glasi: »Pravkar najdem naslednje besede v ameriških listih kot brzojavko: »Cesar Franc Jožef je umrl na srčni kapi. Neposredni vzrok njegove smrti je razburjenje vsled izgubljene velikanske bitke na ogrski nižini.« Take novice se tu vedno čujejo. Zmago sovražnikov so povsod velike, posebno Italijani dvigajo visoko svojo zastavo z brezkončnim zmagozlatjem nad našo ogroženo domovino. Že čez Gradec prodrla zmagovita italijanska armada se pripravlja na nov sunek, da obkoli avstrijsko armado, ki je bila poražena na ogrski nižini.«

Neka ljubljanka, ki je služila kot vzgojiteljica na Angleškem in se je sedaj vrnila domov, pripoveduje: »Ko smo odhajali z Angleške, so nam dali cele košare jedil, češ da bomo imeli vsaj kaj jesti, ko pridemo v domovino. V Avstriji in Nemčiji da ni nobenih živil več. Ljudje da kar trumoma po cestah umirajo vsled lakote.«

K bojem v ortlerskem pogorju. Inomost, 8. oktobra. »Tiroler Soldaten-Zeitung« objavlja naslednji opis bojev

Podpisujte tretje vojno posojilo!

v ortlerskem pogorju: Cadornova poročila z dne 25. in 26. septembra so dala priložnost, da so se pojasnili dejanski dogodki v cedeškem področju. Da se morejo vsaj približno oceniti neprekosljiva dela naše tamkajšnje pehote in artiljerije, naj navedemo za primer le nekaj točk vpoštev prihajajočega ozemlja: Hochjoch, Monte Zebbru, Königspitze, Col dal Rosse, Col della Miniera, Kreil- in Suldenspitze, Cevedale, Monte Pagnale in njegova zla proti zapadu segajoča rebra. V te predele so dospale lastne čete deloma že pred jutranjim svitlom ter se razdelile po danih poveljih. Ko so potem naša artiljerija in strelci ob prvi solnčni svitlobi otvorili svoj ogenj na planinsko kočvo in najvišjem delu čedeške doline kakor tudi na dalje proti jugu ležeče poslopje, je jela nastopati lastna pehota od Čedeškega jezera sem (Laghi di Cede) in v naskoku udrila skozi trojno žično oviro v planinsko kočvo. Le malo Italijanov je sprejelo boj. Večina je po prvih streljih pobegnila po dolini navzdol, ko je preje na hiši razvila belo zastavo. Drzni plezalci in strelci na pobočjih Pagnala so nadalje skrbeli za tempo sovražnega umikanja in tudi z zapada od Monte Vioza sem so pokali dobro vjemajoči se strelji. Vedno dalje proti jugu prikazujejo se oblaki naših šrapnelov so jasno zaznamenovali pot. V koči sami je bilo vpljenih 12 pušk, mnogo municije, številna oprema vsake vrste, živila in varnostna sredstva proti mrazu. Nato so plameni objeli to bivše sovražnikovo zavetje. Pogled na zemljevid nam pove, da so morale naše čete pri tem podjetju prekoračiti izključno višine med 3200 in nad 3600 m visoke, med drugim prostore, do katerih so prišli o mirnih časih le maloštevilni najboljši hribolazci. Naši vrli topničarji so tu zavzeli pač najvišje ležečo artiljerijsko postojanko v Evropi.

Premikanje čet v Italiji.
Chiasso. Nekaj dni sem že premikajo

čete skoraj na vseh železnicah v Zgornji Italiji in sicer od vzhoda proti zahodu.

Italija potrebuje več vojakov.

Lugano. »Sera« poroča iz Rima, da bodo pozvali pod orožje vseh 17 letnih obrežne trdnjavske artiljerije.

Vpoklici v Italiji.

Rim, 10. oktobra. (Kor. ur.) Za 20. oktober so vpoklicani vsi rezervisti letnika 1884. alpinov in vsi smukači letnika 1876 teritorialne milice.

Stavke v Italiji.

Lugano, 10. oktobra. (Kor. ur.) 5000 kovinarjev ladjedelnic in orožarne Armstrong in 300 delavcev municijske tvornice v Menzagno je pričelo stavkati. 3000 kovinarjev ladjedelnic in orožarne Ansaldo je zahtevalo 20 do 30%ni povisek dnevne plače in 55 do 100% za nadure.

Lahom ne diši vojska na Balkanu.

»Corriere della Sera« zahteva v svojem poročilu o položaju, da se mora hitro in mogočno ob Vardaru nastopiti, a zamolči ime Italije. Po neki govorici je pa že pripravljena italijanska ekspedicija, ki odrine na neko točko onstran Jadranskega morja.

Vojno stanje v Tunisu.

Bazelj. (Kor. ur.) »Baseler Nachrichten« poročajo iz Milana: Francoske oblasti so proglasile v Tunisu vojno stanje. Vstaške čete so vpadle iz Tripolitanijske. Francoske čete znatno ojačujejo.

Lahi in dogodki na Balkanu.

Lugano. Cenzura je prepovedala pisati listom o pomoči Italije Srbiji. »Secolo« izvaja: Sporazum je zdaj dolžan, da akcijo srečno konča. Kritičen trenutek zahteva, da se zapostavi zadnja moč. Tistih par divizij, ki so jih izkrcali v Solunu, ne bo preprečilo, da bi se ne združili Nemci in Avstrijci z Bolgari in Turki.

Brezuspešni ruski napadi u vzhodni Galiciji in Volhiniji. — Velike izgube Rusov. — Nemški uspehi pred Dvinsk. — 5256 ujetnikov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. oktobra. Uradno se poroča: Italijani so ponovili včeraj dopoldne z nastopom novih čet še dvakrat napad proti našim postojankam na visoki planoti Folgarja. Ko so se bili ti napadi izjalovili s težkimi izgubami, se ni sovražniku več posrečilo, da bi bil mogel spraviti naprej močnejše sile. Posamezne stotnije, ki so še prodirale, so bile odbite brez truda. Na visoki planoti Lavarone se je nahajal popoldne odsek Vezzena pod ljutim ognjem topov.

Tudi v prostoru pri Bovcu se je pričela sovražna artiljerija zopet kretati. V odseku Dobrdob smo med Sv. Martinom in Polazzo z lahkoto preprečili, da se niso mogli približati tisti italijanski možje, ki so nosili ročne granate.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno se razglša:

Rusi tudi včeraj niso opustili svojih prejšnjih brezuspešnih napadov. V vzhodni Galiciji, kjer so ob sunkih zadnjih dni izgubile posamezne ruske čete tudi polovico svojih ljudi, je bila napadena bojna četa ob Stripi. Odbiti sovražnik je mestoma zapustil bojišče v nerednem begu. Neka naša divizija v Volhiniji je našla po nekem odbitem napadu pred svojimi ovi-rami 500 ruskih mrličev. Včeraj poročano število ujetnikov se je zopet povišalo za 1000 mož. Ogenj je preprečil, da sovražnik ni mogel izvesti svojega namena v prostoru severno od Čartorijska, kjer je hotel zopet pridobiti zahodni breg Stira.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga. Z naskokom je bila vzeta pred Dvinsk. Grabunovko južno od Iluksta so- vražna postojanka na obeh straneh kraja v širini 4 km. Ujetih je 5 častnikov in 1376 mož, zaplenjeni sta 2 strojni puški. V nekem boju pri Nefedi južno od Višnevega jezera je bilo dovedenih 139 mož. Večjih napadov sovražnik ni poročal.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavorskega.

Severno od Koreliča, pri Labusy in pri Saluszje so bili lahko odbiti ruski sunki.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Z naskokom sta bila vzeta kraja Komory in Prikladniki, ki ležita južozahod-

no od Pinska. Pri Volki—Bereznjanski južozahodno od Kuške Volje se bijejo boji konjenice. Severno in severozahodno od Čartorijska je bil vržen sovražnik za Stir nazaj. Izjalovili so se napadi sovražnika severno od železnice Kovel—Rovno. Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 10. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga.

Rusi so izkušali, da zopet pribore postojanke, vzete jim pri Grabunovki zahodno od Dvinska. Vneli so se bili ljuti pobližnji boji, ki so se končali tako, da je bil sovražnik vržen. Severno od železnice Dvinsk—Kremienjec zahodno od Iluksta so bile pridobljene sovražne postojanke v širini približno 8 km. V naše roke je padlo 6 ujetih častnikov in 750 mož, zaplenjenih je bilo 5 strojnih pušk.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavorskega.

Nič novega.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Južozahodno od Pinska je bila vzeta z naskokom vas Sinczezy. Boji konjenice pri Kuchocki—Woli kakor tudi pri Jeziercih trajajo dalje. Na bojni črti med Rafalovko in železnico Kovno—Rovno je bilo odbitih več sunkov sovražnika in je bilo dovedenih 383 ujetnikov. Armada generala grofa Bothmerja je odbila močne ruske napade severozahodno od Tarnopola. Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

7. oktobra. Severnozahodno od Dvinska so Nemci napadli v okolici železnice. Ljut boj se je razvil pri Grünwaldu (7 km jugozahodno od Ilukta), kjer je sovražnik zasedel del naših strelskih jarkov; boj še traja. Pri Sihkovu so vrgle naše čete Nemce v protinapadu nazaj. Na fronti ob jezerih Medum, Drisvati in Obale traja artiljerijski boj dalje. Južno od Boginskega jezera do blizu mesta Bogdanova ob železnici Lida—Molodečno sta se borili obe stranki v vročih bojih z največjo ljutostjo. Severno od Kozjanov smo vrgli Nemce iz njihovih jarkov pri gradu Golovsk. V noči na 7. oktober smo zasedli trg Kozjan. V tem boju so morale naše čete zmagati tri vrste sovražnih strelskih jarkov. Navskrižni ogenj Nemcev nas je prisilil, da smo kraj zopet zapustili, vendar je ostal del jarkov v naših rokah. Napadli smo sovražne postojanke ob Mjasjolki; nekaterim oddelkom se je posrečilo prekoračiti globoko reko.

kljub temu, da jim je voda segala čez pas, in ljutemu sovražnemu ognju. Zapadno od vasi Mamuli in Kojri južno od Kozjanov (8 km) se nam je istotako posrečilo, da smo vzeli nekaj jarkov. pri vasi Zanoče, trdo južno od Naroškega jezera, so bili Nemci izprva z bajonetom vrženi iz njihovih jarkov, toda v sledečem protinapadu so nam jih zopet vzeli. Boj pri vasi Siemenki, južno od Visnjevskega jezera (8 km), se je končal s tem, da smo mi zasedli vas. Pri vasi Boguše, južno od Smorgona (14 km), so imeli naši napadi uspeh in so se končali s tem, da smo zasedli del sovražnih strelskih jarkov. Uplenili smo municije in orožja, katero so popustili Nemci na svojem umikanju. Naglasiti se mora izredni pogum naših čet, ki ga kažejo, ko napadejo sovražne strelske jarke, ne da bi sprožili le en strel, v slučajih, ko premagajo več vrst umetnih ovir, s katerimi sovražnik zapira vse prostore med jezeri, kakor v preziranju težav, ki jih jesen napravlja boju. Južno od Pripjeta smo v naskoku vzeli vas Lizovo, zapadno-severno-papadno od Czartorijska (14 km).

NOVA RUSKA OFENZIVA.

Genf. »Corriere della Sera« poroča iz Petrograda: Na celi bojni črti pripravljajo Rusi novo ofenzivo. V Rusijo so prepeljali čez Sibirijo velike množine streliva. Več milijonov novih čet je pripravljenih, ki čakajo le potrebne opravne in streliva, da nastopijo v boju.

NEMŠKO STRELJANJE PRED DVINSKOM PODOBNO VIHARJU.

Berlin. »Tägliche Rundschau« poroča iz Petrograda: Listi poročajo, da je ob napadih na Dvinsk povzročil strašen, viharju podoben ogenj najtežjih topov veliko škodo in izdatne izgube.

KUROPATKIN IN SUHOMLINOV.

Bazelj. General Kuropatkin stoji kot poveljnik grenadirskega zbora na levem krilu ruske bojne črte v Ivanovi armadi. Prejšnji vojni minister Suhomlinov je bil odposlan na Kavkaz.

RUSKO PLEMSTVO ZA VOJSKO.

Petrograd. Zbor plemičev v Moskvi je v izredni seji zahteval, naj se nadaljuje vojska do skrajnosti. Preosnove naj se izvedejo po vojski.

Primorske novice.

Šenpeter in »Šanrok« pri Gorici so Lahi zadnje dni zopet obstreljevali z granatami.

Za cesarjev god se je v Trstu vršila v baziliki sv. Justa dne 4. t. m. ob 10. uri predpoldne slovesna služba božja, katero je ob veliki asistenci cerkvenih dostojanstvenikov čital tržaški škof prevzval dr. Andrej Karlin. Že v jutranjih urah je dobil Trst praznično obliko in z javnih kakor mnogih privatnih poslopj so vihrale cesarske, deželne in mestne zastave. Pred baziliko sv. Justa je pod vodstvom okrajnega komisarja viteza Lund tvoril špalir zbor stezosledcev in mestnih gojencev. Sv. maši so prisostvovali: tržaški namestnik dr. Alfred baron pl. Fries-Skene s so-progo, generalni major Aleksander Wasserthal vitez pl. Zuccari, cesarski komisar Krekich-Strassoldo, voditelj substitut mestnega magistrata dr. Jacopich z mnogimi višjimi občinskimi uradniki, gremij c. kr. namestništva, častniki tukajšnje garnizije, konzuli tujih držav, zastopniki Lloydja, državne in južne železnice, Rdečega križa, šol, veteranov itd. itd. Bazilika je bila natlačena vernikov. Cerkevno petje je spremljala godba. Pelo se je Riccijev Te Deum in Perosijeva maša. V cerkvi je tvorila častno stražo mestna straža.

Res zanimiv glas iz občinstva priobčuje tržaška »Edinost«, glasi se: V naši rojanski župniji je bila vselej navada, da smo imeli vsaj enega slovenskega duhovnika. Sedaj imamo 2, ozir. tri: same Lahe. Najhujše pa je to, da nimamo prilike poslušati božje besede v našem pravem jeziku. Je sicer gospod kaplan, ki se trudi, izvrstna oseba, blag pastir, ali žal: našega jezika ni zmogel in tako spravlja v nevoljo vse slovenske vernike. Naj bi mero-dajna oblast blagovolila upoštevati to in nam poslala našega človeka, kakršnega smo vedno imeli. Kam smo prišli? Rojan pred leti in danes!!

A. S. Gorški interniranci na Laškem. Prejeli smo: Moj oče Karel pl. Reya iz Kozane na Gorškem, ki se nahaja z družino v italijanskem ujetništvu, piše, da je interniran blizu Milana. Njegov naslov je: Cucina d. popolare Santuaria d'Oropa, provincia di Novara (Italia). Piše, da jim gre jako slabo ter da dela v neki tovarni, da preživlja svojo družino. Najsrčnejše pozdrave pošilja vsem znancom in prijateljem. — Alojzij pl. Reya, c. kr. rezervna bolnišnica št. 3 v Ljubljani.

V prodajalnah tržaške aprovizacijske komisije so prejeli za prodano blago od 28. avgusta do 30. septembra 435.460 kron 30 vin.

Cene kruha v Trstu. V Trstu so sedaj vpeljane krušne karte in se brez njih ne

dobi ne kruha ne moke. Enotnemu vojnemu kruhu so cene določene tako: Cel hleb 112 dkg 68 vin., pol hleba 34 vin., četrt hleba 17 vin., 14 dek 9 vin., 7 dek 5 vin. Delavci in druge osebe, ki imajo težko delo, dobe še dopolnilne karte, ako dokažejo, da so opravljene do njih po svojem poslu.

Izkaznice za kruh in moko so sedaj v Trstu vpeljani. Kruh in moko se bo odslej dajalo le proti tem izkaznicam. V mestu se bodo izkaznice dostavljale na dom, dočim bodo morali okoličani sami hoditi na nje na komisijski urad. V slučaju nesporazuma se je čas obniti na krušno komisijo še v dneh 8., 9. in 10. t. m.

Nemške podanike kliče tržaški nemški konzul v domovino. Kliče na podlagi postav od 4. septembra 1915, ki so bili svojčas proglašeni za orožje nesposobni in ki so rojeni v letih 1876 do 1895. Od nabora so izključeni vojni pobabljeni iz letnika 1914/15. — Prizadeti se imajo oglašiti v glavni vojašnici v Trstu v torek 12. in petek 15. t. m., kjer bodo podvrženi zdravniški preiskavi, predno odpotujejo v domovino. Može omenjenih letnikov pa se imajo poprej prijaviti nemškemu konzulu v Trstu, Riva Grumula št. 4.

Mestni deklinski licej v Trstu prične svoj šolski pouk za leto 1915/16. dne 15. t. m. Teža dne se zbero katoliške učenke v cerkvi sv. Antona Novega ob 9. uri zjutraj. Skupno zbirališče učenk je določeno na 10. uro dopoldne istega dne v ulici San Anastasio. K tej šolski slavnosti je priti v predpisani obleki. Naknadna vpisovanja se sprejemajo še 11., 12. in 13. t. m. ob 9. uri zjutraj. V tem času se lahko položi tudi vsprejemne izpite.

Mestna višja gimnazija v Trstu (v ulici Paolo Veronese) se ne bo otvorila, kakor je bilo naznanjeno, dne 11. t. m., temveč kasneje, in to vsled poprav prostorov. Novi vpisi se sprejemajo do 12. t. m. opoldne. Kakor že omenjeno, veljajo vpisi učencev v sedaj razpuščene šole, za nove šole in onim, ki so se bili priglasili tja, ni potreba vpisati se na novo.

Grška cerkvena občina v Trstu je opravila dne 4. t. m. v svoji cerkvi za cesarjev god svoje cerkvene obrede.

Tržaški mestni dobrodelni zavodi za brezposelne, družine vpoklicanih in begunce iz Istre in Furlanije je podelilo od 20. do 26. septembra 1915: 1431 kosil, 11527 večerij, podpor v gotovini 11.415 K 10 v., bonov za blago za 1973 K 50 v., 7146 porcij kruha, 29.115 porcij polente, 37.154 juh in mnogo listkov za prenočišča.

Tržaška mestna zastavljalnica bo prodala na javni dražbi dne 6. t. m. dopoldne »dragocene« predmete serije 135, zastavljene v mesecu maju 1914 na zelen listek od št. 72.900 do št. 76.000; istega dne popoldne se bodo prodali »nedragocene« predmeti serije 135, zastavljeni v mesecu maju 1914 na zelen listek od št. 219.000 do št. 219.900. Na dražbo postavljene predmete si smejo kupci ogledati v I. nadstropju poslopja zastavljalnice, kjer bodo v ta namen izloženi.

Dnevne novice.

Odlikovanja: Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 5. dom. p. Adalbert Vogler, stotnik 19. dom. p. Rudolf Franke; nadporočnik 19. dom. p. Metod Rakuša. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 5. dom. p. Rinaldo Ciulich. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: polkovnik 5. dom. p. Evgen Vučinič, poveljnik neke dem. brigade; nadporočnika 27. črnovoj. polka Karel Moser in Anton Tschulik; črnovoj. poročnika pri 87. pp. Rihard Peer in Franc Junger; asist. zdravnik 1. dež. strelskega polka dr. Franc Schwab, pri inf. div. zdravstvenem zavodu št. 2; stotnik 1. dež. strelskega p. Alojzij Vavken. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje je dobil nosilec ranjenec 5. dom. p. Karel Pernič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: kadeti Dorčić Mihael, Bratuž Karel in Thomas Peter, štabni narednik šfilgoj Karel vsi štirje pri 157. črnovoj. bat.; praporščaka 27. dom. p. Pi-bernik Božidar in Wutholen Josip; rez. kadet 37. dom. p. Čuček Franc. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili; desetnik tit. četovodja Egger Andrej, desetnik Brovč Alojzij in infanterist Kašpar Aleksander, vsi trije pri 157. črnovoj. bat.; praporščak Kolmayr Adolf, kadet Polak Ferdinand, četovodja Aušič Josip, desetnik tit. četovodja Zrimšek Avgust, desetniki Saga Franc, Lašič Josip in Kralj Feliks, infanteristi Ulčar Florian, Witz Karel in Kos Josip, vseh deset pri 27. dom. p.; črnovoj. četovodja pri 97. pp. Ukmar Ivan.

— Cenzura knjig in časopisov iz Avstro-Ogrske za Poljsko. »Deutsche Varschawe Zeitung« poroča, da je po nemškem generalnem guvernerju na Poljskem dovoljeno tja pošiljati samo časopise in knjige iz Avstro-Ogrske, ki so cenzurirane po cenzurni oblasti v Kratovicah.

— Umrl je v Schärdingu v starosti 66 let od kapi zadet naš odlični rojak gene-

ralmajor v pokoju gosp. Ivan Pregelj, imejitelj vojaškega zaslužnega križca, vojaškega zaslužnega znaka 3. vrste za častnike, bronaste jubilejne spominske kolajne in vojaškega jubilejnega križca. Nikdar ni pozabil, da ga je rodila slovenska mati. Bil je dolgoletni naročnik »Slovenca« in »Domoljuba«, zvest podpornik »Slovenske Straže«. Še pred kratkim je naročil večje število srečk. Blag in časten mu spomin.

— Mlad duhovnik umrl. Obrež pri Središču: Dne 5. oktobra ob 3/4 na 1. uro ponoči je zatisnil svoje oči k večnemu počitku č. g. Jožef Bedjanič, ki je še komaj poldrugo leto kaplanoval v Stupniku na Hrvaškem. Umrl je po hudi petmesečni bolezni jetiki. Mlademu, tako blagemu gospodu naj sveti večna luč!

— Gligorijski Dušan Jeftanović obsojen. Pred sarajevskim okrajnim sodiščem sta bila obsojena vsled motenja javnega miru Gligorijski Jeftanović, predsednik srbsko-pravoslavne cerkvene občine, podpredsednik vrhovne cerkvene uprave in imejitelj komturnega križca Franc Josipovega reda, na eno leto ječe in na izgubo vseh pravic, njegov sin dr. Dušan Jeftanović pa na 6 mesecev ječe in izgubo doktorata.

— Veleizdajalska sodna obravnava v Bihaču, ki se je vršila proti 44 dijakom in profesorjem gimnazije in trgovske šole v Tuzli, je končana. Maturant Todor Ilić je obsojen na vešala. Največji zapor znaša 16 let, najmanjši 11 mesecev. Samo en dijak je oproščen. Nadalje je obsojen profesor Adam Bise na 11 mesecev, ravnatelj trgovske šole Peter Miletić in gimnazijski profesor Veljko Vujatinović sta pa obsojena na 10 mesecev ječe.

Kotorski izseljenci. Zagrebške »Novine« priobčjujejo dopis izseljencev iz Kotora in vasi Dohote, ki so sedaj nastanjeni v Ziersdorfu na Zg. Avstrijskem. Evakuiranci poročajo, da so jih na potu proti severu lepo sprejeli v Mariboru, Lipnici, Gradcu in na Dunaju. Orožništvo je lepo skrbelo zanje in jim šlo na roko. Hudo jim je, ker nimajo hrvaškega duhovnika in ne morejo k spovedi. Posebno jih pa boli, ker se širijo neke govorice, češ, da so bil evakuirani radi špijonstva; obračajo se na oblasti v Boki Kotorski s prošnjo, da napravijo konec tem govoricam.

— Nov voznik red Južne železnice, ki velja do preklica, je izšel s 1. oktobrom. Iz Ljubljane proti severu vozijo ob 11. uri 26 minut dopoldne brzovlak (odhaja iz Trsta ob pol 8. uri zjutraj, pride na Dunaj ob 8. uri 15 minut zvečer); poštni vlak ob 3. uri 11 minut dopoldne, na Dunaj ob 5. uri 35 minut zjutraj; osebni vlak ob 6. uri 22 minut zvečer (samo do Maribora, kamor pride ob 10. uri 38 m. zvečer); poštni vlak ob 12. uri 18 m. ponoči; brzovlak ob 12. uri 11 minut ponoči. — V Trstu odhaja brzovlak ob 6. uri zjutraj; poštni vlak ob 1. uri 20 minut ponoči; poštni vlak ob 1. uri 6 minut popoldne; iz Maribora pride v Ljubljano osebni vlak ob 10. uri 11 m. dopoldne. Jutranja poštna vlaka št. 33 (pride z Dunaja ob 4. uri 48 minut zjutraj) in št. 36 (odhaja iz Ljubljane na Dunaj ob 4. uri 34 minut) zaenkrat ne vozita.

— Povodenj v Zaprešiču na Hrvaškem. Iz Zaprešiča se poroča: Vsled zadnjega deževja sta tako zelo narasli Sava in Krapina, da se je cel kraj spremenil v velikansko jezero. Prebivalstvo — skoro same žene in otroci — niso mogli pospraviti poljskih pridelkov, pa je vsled tega škoda velikanska. Čez cesto pri krapinskem mostu je tekla voda in ves vojni promet je bil ustavljen. Sedaj že voda upada.

— Povodenj v Kninu v Dalmaciji. Iz Knina se poroča: V soboto dne 2. t. m. je nastala vsled velikega deževja povodenj. Reka Krka je prestopila bregove, a Buzitnica in Radljevača sta poplavlila celo polje, imenovano Lug. Škoda je velika, ker se ni bila turšica požeta.

— Parnik »Petar Svačić« se potopil. Iz Senja se poroča, da se je v luki v Senju vsled viharja potopil parnik »Petar Svačić«, last »Hrv. parobrodarskega društva«.

— Kovine za vojne namene, ki so jih nabrali letos pozimi šolarji so shranjene po naših občinah še v zabojih, ker je bilo takrat naročeno, naj čakajo navodil, kdaj naj odpošljejo. — Gotovo bo vlada, preden zaseže kovine (baker, med, itd.) sedaj dala potrebna navodila, da bo vedela, koliko se je pozimi nabralo kovine.

— Razpust občinskih odborov na štajerskem. Občine mariborskega sodnega okraja so dobile od okrajnega odbora glede sestave občinskih proračunov za leto 1916 posebno navodilo, v katerem se naglašja, da mora pri sebi, v kateri se obravnava proračun, biti navzočih najmanj dve tretjini članov občinskega odbora. Ker tega radi vpoklica mnogih mož pod orožje ne bo mogoče doseči, naj župan vpokliče v odbor pri zadnji volitvi izvoljene namestnike. Ako pa so tudi ti v vojaški službi in se na noben način ne da doseči sklepčnost, se naj to poroča deželnemu odboru, kateri bo v tem slučaju odredil razpust ob-

činskega odbora. Dosedanji župan bo potem najbrž določen za vladnega komisarja. V pomoč mu bo določenih nekaj mož kot svetovalci. Menda so enaka navodila izdana za vse okraje na štajerskem.

— Potres na Reki. Dne 10. t. m. ob 3. uri 18 minut zjutraj so čutili močan potres, ki mu je čez nekaj minut sledil slabši sunek. Škode potres ni povzročil.

— Državnim poslancem na Reki je bil 10. t. m. soglasno izvoljen Andrej Osinac, pristaja narodne delavske stranke.

— Drugi štajerski vojaški dan. Štajerska podružnica vojnega preskrbovalnega urada priredi v zvezi z odborom za slavnost ob priliki cesarjevega rojstnega dne v Gradcu po celi štajerski dne 2. decembra 1915 drugi štajerski vojaški dan, katerega čisti dobiček se uporabi za božične darove 3. zboru in prostovolnim strelskim zborom alpskih dežela. — Graški mestni odsek bo v ta namen deloval naprej in se bodo pozvali vsi obstoječi krajni odbori v celi deželi štajerski, da store isto in da prično z predeli. Upa se, da bo ta drugi vojaški dan še boljše in še lepše uspel in da bodo vedno poštvovalni štajerci tudi v tem slučaju pokazali patriotizem in ne bodo izostali, da se tako poveča štajerski vojni zaklad za podporo vdov, sirot in invalidov.

— Ugodnosti invalidnim častnikom. Invalidni častniki, vojaški uradniki in častniški aspiranti, ki so izdelali pred vstopom v aktivno vojaško službo, kako vojaško akademijo ali kadetno šolo ali zadnji razred kake javne srednje šole, dobe izjemne pravice zrelostnih izpričeval na realkah in smejo obiskovati tiste visoke šole, kakor realci. Invalidni častniki se lahko prijavijo tudi k zrelostnim izkušnjam srednjih šol in se smejo, še preden si izposlujejo zrelostno izpričevalo, vpisati na visoke šole kot izredni slušatelji; a vstejejo se jim samo štirje taki semestri. Ti predpisi se raztezajo tudi na invalidne častnike, vojaške uradnike in častniške aspirante v neaktivnem stanju, če se vsled svoje invalidnosti ne morejo več posvetiti svojemu prejšnjemu poslu in če dokažejo potrebno predizobrazbo.

Vlomilska družba na delu. Janče: V noči od 2. na 3. oktobra t. l. so vlomili tatje v tukajšnji trgovino Jerant. Z žrdjo so izruvali železno omrežje pri oknu in tako zlezli v trgovino, kjer so vse preiskali. Odnesli so nekaj denarja, mnogo sladkorja, smodk, cigaret, tobaka, šnopsa in polovico zaklanega in za prodaj pripravljenega koštruna. Kdo so ti tatje? To so gotovo ista tatinska družba od Janč do Štange, ki že več let opravlja tatinsko rokodetstvo v janski in štangavski župniji. Pač znajo ti tiči tatvino dobro prikrivati, ker toliko časa ne pridejo pravici v roke. Prosi se torej vsak, kdor bi kje opazil kako sled te tatvine, naj naznani orožnikom ali tukajšnji trgovini.

Dva italijanska dezerterja prijeta na štajerskem. Sv. Križ nad Mariborom. Pretekli teden sta se v tukajšnji okolici klatila dva sumljiva vojaka, ki sta italijanski govorila. Nekateri občani so to sporočili županu g. Galundru, kateri se je takoj podal na lov. Posrečilo se mu je, oba vojaka, ki sta očitno dezerterja, prijeli. Odgnali so ju v Kamnico, kjer so ju izročili orožništvu.

— Slučaji legarja med civilisti se množe. V Logu pri Vipavi je umrl sedemnajstletni sin cerkovnika Škrlija in sta oboleli dve njegovi hčeri. Mladenec je čakal, da ga pokliče cesar v vojno službo, pa ga je poklicala zavrtna smrt. Blagemu fantu večna luč, pobitim staršem sožalje! Nam pa pozor na vsak slučaj nalezljive bolezni.

Živ se je skuhal. Dne 3. t. m. je imel v donaviških plavžih oženjeni delavec N. Lammer očistiti parni kotel, ki so ga prej izpraznili. Ko je pa Lammer zlezel skozi ozko odprtino pod kotel in dvignil pokrov, ga je nenadoma oblila vrela voda, ki se je še nahajala v kotlu, in se je revež v par trenutkih dobesedno skuhal. Z mrtvega telesa je odpadla koža in mišičevje.

— V italijanskem ujetništvu je poddesetnik Fr. Cepin s štajerskega.

Cene cigaram in cigaretam bodo v Nemčiji podražili za 10 odstotkov.

V bojih ob Dnestru je padel učitelj Vekoslav Brajan iz Istre.

— Umrl je dr. Duje Rendić pl. Miočević, predsednik splitske odvetniške zbornice.

— Plačila v švico po poštni hranilnici se zaračunavajo: 100 frankov je 130 kron; v Nemčiji 100 mark je 140 kron.

— Krava jo je zabodla. Pri Sv. Urbanu pri Ptujju je krava zabodla Elizabeto Smrtnonevarno poškodovano so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Napad na orožnika. Dne 27. m. m. ponoči so fantje v Sp. Leskovcu pri Ptujju s kamenji napadli orožniškega podstražmostra Franca Iskra. Ker tudi na njegov poziv niso odnehali, je orožnik streljal. Posledniška sinova Anton Arnuš in Martin Windiš sta bila težko ranjena v stegno ter so ju prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Dva orožnika ustreljena.

V petek zvečer sta se v Svidenju pri Radečah priklatila k nekemu posestniku dva sumljiva moška in tam prenočila. Ker sta se vedla zelo nasilno, je šel možakar po orožnike. Prišla sta hitro dva orožnika in pozvala neznanca, naj se legitimirata. Naenkrat pa sta neznanca ustrelila iz revolverjev na orožnike, izmed katerih je bil eden zadet v prsa in bil takoj mrtev. Drugi orožnik je dobil strel v vrat in v glavo in se bori s smrtjo. Neznanca sta nato pobrala orožnikom orožje in pobegnili neznanca kam. Hudodelca sta srednje starosti in se sumi, da je eden izmed njih nek štrukelj iz št. Ruperta. Orožništvo hudodelca marljivo zasleduje.

Z druge strani se nam poroča: Orožnika, žrtvi svojega poklica, sta stražmojster Ignacij Intihar, ki je bil smrtnonevarno ranjen. Reveža so zadele štiri kroglice. Na mestu mrtev je bil namestni orožnik vodja Matevž Pugelj, ki je bil šele pred tremi dnevi pridelen tamonjemu oddelku. Rajni Pugelj je bil v civilu c. kr. sodni sluga v Cirknici na Notranjskem. Zapušča ženo in več otrok. Zločinca, ne vé se še, kdo da sta, najodločnejše izsledujejo. Izključeno ni, da sta bila nevarna vohuna. Ogorčenje nad tem zverinskim dejanjem je splošno. Občinstvo naj gre na roko oblastim pri zasledovanju takih nasilnih zločinskih zverij.

Ljubljanske novice.

Ij Zlato poroko obhajata prihodnjo soboto v Ljubljani naš slavnj skladatelj gospod Anton Foerster in njegova blaga gospa soproga Petronila Foerster roj. Vesela. Zlatoporočnica spremlja ob tej priliki iskrena želja vsega slovenskega naroda, da ju nam Bog že dolgo vrsto let ohrani!

Ij Umrla je 10. t. m. v deželni bolnici gospa Marija Glantschnig, zasebnica v Ljubljani, Stara pot št. 11, v starosti 52 let. Ranjka je mati g. dr. Glantschniga, bivšega sekundarija v dež. bolnici, ki je sedaj vojaški asistenčni zdravnik. N. p. v m.!

Ij Proč z znaki naših sovražnikov! Vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 5. oktobra 1915, št. 8099/Mob. prepoveduje c. kr. policijsko ravnanstvo v Ljubljani prodajati, razstaviti in nositi čepečne trakove z napismi in znaki mornaric držav, ki se nahajajo z Avstro-Ogrsko v vojnem stanju. Prestopki te prepovedi se bodo kaznovali.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Vilko Bukovnik, magistratni komisar, 34 let. — Trifun Pejić, pešec. — Julijana Mehle, zasebnica, 78 let. — Ivan Močnik, kočijaž-hiralec, 55 let. — Olga Zhuber pl. Okrog, zasebnica, 63 let. — Marija Klarman, zasebnica, 42 let.

Ij Dodatno k nesreči železničarja Jožefa Črnač se še poroča, da si je imenovani tako močno poškodoval desno roko, da so mu jo morali v bolnici pod komolcem odrezati.

Ij Pozor! V torek, dne 12. t. m., poteče rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila. Naznanilo je podati po stanju prejšnjega tretjega dne, t. j. od sobote, dne 9. t. m., nakar se tozadevni obrtniki in trgovci opozarjajo. Tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor so izpolnjene tudi doposlali.

Ij Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v torek dne 12. oktobra 1915 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) v torek, dne 12. oktobra; za II. mestni okraj (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v sredo dne 13. oktobra; za III. mestni okraj (Gradišče z okrožjem I. državne gimnazije z Dunajsko cesto) v četrtek dne 14. in petek dne 15. oktobra; za IV. mestni okraj (ulice vzhodno Dunajske ceste, št. Peterski okraj in Vodmat) v soboto dne 16. oktobra in v ponedeljek dne 18. oktobra; od 19. oktobra dalje za Spodnjo Šiško in za vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh. Uradne ure izplačevanja od 3. do 6. ure popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Ij Pri dobrodelni predstavi v »Kino-Central« v deželnem gledališču se je nabrala svota K 337.20, za kar se »Posredovalnica za goriške begunce« v Ljubljani vsem obiskovalcem predstave iskreno zahvaljuje.

Ij Najdena je denarnica z manjšo vsoto denarja in zlato veržico. Dobi se: Tržaška cesta 41, prtiličje.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 10. oktobra. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Na vrhu vzhodno od Soucheza so izgubili Francozi nekaj jarkov in eno strojno puško. Pri Tohure v Champagni smo pridobili nazaj od izgubljene zemlje na širini 4 km približno 100 metrov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 9. oktobra. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Močan angleški napad se je bil izjavil severovzhodno od Vermelles z velikimi izgubami. Nekoliko smo napredovali pri krajnem nemškem napadu južozahodno od vasi Loos. V Champagni so napadli Francozi po večurni artiljerijski pripravi postojanko vzhodno od posestva Navarin, prišli so mestoma v jarke, a so bili s protinapadi zopet vrženi iz njih in so ob znatno krvavih izgubah pustili v naših rokah 1 častnika in 100 mož. V francoski Loreni so izgubili Francozi vrh južno od Leintrey, za katerega je bilo veliko bojov. 1 častnik in 70 mož, 1 strojna puška in 4 metalci min so ostali pri nas.

Najvišje vojno vodstvo.

Francozi nameravajo vojaško dolžnost podaljšati do 53. leta.

Pariz, 9. oktobra. (Kor. ur.) »Temps« poroča: Vojni minister je predložil zbornici zakonski načrt, po katerem se morajo vsi v vojaščini obvezni starosti nahajajoči se Francozi prijaviti do starosti 50 let v 14 dneh pri pristojni vojaški oblasti, ako so bili pomotoma iz vojaških stanovskih seznamov izpuščeni.

Splošna brambna dolžnost na Angleškem.

Rotterdam. Po zanesljivih podatkih iz Londona je ministrski svet že sklenil splošno brambno dolžnost. Popisali bodo vse moške prebivalce od 17. do 50. leta. Pričakujejo, da se bo prebivalstvo proti temu z vso odločnostjo uprlo.

Angleži zopet najamejo posojilo.

London. (K. u.) »Morningpost« napoveduje, da bodo Angleži v kratkem zopet morali najeti posojilo in poziva občinstvo, naj varčuje.

Delovanje podmorskih čolnov v Sredozemskem morju.

Berlin, 10. oktobra. (Kor. urad.) Zasebni dopisnik Wolffovega urada poroča iz Aten: V kogih sporazuma so zelo vznemirjeni, ker so podmorski čolni potopili veliko ladij v vzhodnem Sredozemskem morju. V zadnjih 14 dneh so bile izgubljene sledeče ladje: Angleške: Heribia (4944 ton), Burrfield (4037), Silverasch (3753), Sarby (3653) in neki 30 tonski motor. Francoske ladje: Provincia (3523), Antoine, St. Margherita (3800), Admiral Hamelin (5051), neka transportna ladja z vojak in nek neznan transportni parnik. Rušilci sporazumnih držav preiskujejo grške otoke, da bi izsledili opirališča podmorskih čolnov.

Razna poročila.

C. IN KR. ARMADNA ŽELEZNICA NA RUSKEM POLJSKEM.

Dunaj. (K. u.) Zasedene in novozgrajene železnice na Južnem Poljskem so se združile v c. in kr. armadno železnico in se podredile vojaškemu poveljstvu. Skoraj istočasno, ko so prodirale armade, so popravili ali na naš tir izpremenili vse proge, ki vodijo iz Galicije na Rusko Poljsko. Graditi so pričeli tudi nove proge. Proge merijo 900 km. Na nekaterih so že otvorili civilni in blagovni promet.

VISOKI RUSKI DOSTOJANSTVENIKI ODSTOPAJO.

Petrograd, 10. oktobra. Odstopil je ruski notranji minister. Njegovo mesto je zavzel komornik Hostov. Odstopil je tudi višji prokurator svetega sinoda Damrin.

SUHOMLINOV PONEVERIL 400 MILIJONOV RUBLJEV?

Preiskava proti bivšemu ruskemu vojnemu ministru Suhomlinovu se nadaljuje. Dolži se ga, da je poneveril 400 milijonov rubljev. Pri dobavah za armado so prišli na sled velikim podkupljanjem.

NOVA MUNICIJSKA TOVARNA BET-LEHEM STAL-COMPANY.

Rotterdam. Iz Newyorka se poroča: Betlehemska jeklena družba je v sporazumu z ruskim in britanskim vojnim vodstvom pri Cap May v državi New Jersey kupila večja zemljišča, na katerih zgradi tovarno za smodnik in granate. Ozemlje se je ogledalo ob navzočnosti angleških in ruskih častnikov. Gradbeni stroški nove tovarne so proračunani na 80.000 dolarjev. Z zgradbo se takoj prične in se dovršitev iz vseh sil pospeši.

: Naročajte „Slovenca“ :

2088

Potrtega srea javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena blaga hči, predobra sestra in svakinja gospodična

Marija Klarman

danes ob 3. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni previdena s svetimi zakramenti za umirajoče zaspala v Gospodu.

Truplo predrage pokojnice se prepelje v ponedeljek 11. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Strelška ul. 8 na pokopališče k Sv. Križu k zadnjemu počitku. — Sv. maše za dušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. — Draga pokojnica bodi priporočena v molitev.

Ljubljana dne 9. oktobra 1915.

Zalujoci ostali.

20 Kron plačam tistemu, ki mi dobi

stanovanje

obstoječe 2—3 sob za 1. november. Ponudbe pod „Stalna stranka“ na upravo lista pod št. 2093.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

Ljubljana, Mestni trg šteč. 22.

Več dobrih

zidarjev

sprejme tvrdka **AND. ČERNE**, Ljubljana — Sv. Petra cesta. Dnevna plača K 5—6.

Družinska hiša

priljučna s 3 sobami, kletmi, pralnico, precejšnjim vrtom za zelenjavo, l. 1914 zgrajena, se v trnovskem predmestju ugodno proda. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 2054, ako se vpošlje znamka za odgovor.

Starejši fant

SODAR

kateri bi opravljal tudi vsa domača dela, dobi službo pod „Sodar 2009“ na upravništvo tega lista.

Župno upraviteljstvo v Javorju na Koroškem 2079 išče

organista in cerkvenika.

Tisti, ki se za to službo hoče potegovati, naj se obrne na župni urad v Javorju pri Črni na Kor.

Iščem

mesarskega vajenca

Naslov pove uprava „Slovenca“ pod šteč. 2082. (Znamka za odgovor!)

Št. 4170.

2084

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1915:

- osemnajst cesarja Frana Josipa ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske;
- štirnajst cesarja Frana Josipa ustanov (4 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske;
- pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov ter
- pet cesarja Frana Josipa ustanov po 20 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 10. novembra 1915. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgov no samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošiteljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Išče se

SOBA

v novi hiši, z razgledom na zeleno, na obkroju mesta. Prednost: Mirje, Kozelija, Glince. Ponudbe pod „Soba A“ na upravo „Slovenca.“

Pod ugodnimi pogoji se sprejme

trgovski pomočnik

mešane stroke (železninarji imajo prednost),

blagajničarka

s potrebno trgovsko naobrazbo in

prodajalka

mešane stroke. Kje pove upravništvo tega lista.

Išče se dobro renomirana

trgovina

v kakem prometnem trgu na Kranjskem ali Stajerskem za prevzetje z novim letom ali pozneje. Cenjene ponudbe na upravništvo pod „Trgovina“, 2063 1916, 2063.

Oddam v Črnomlju

HOŠO

z lepim vrtom, na katerem priraste dovolj živeža za eno družino in

GOSTILNO

proti zelo nizki najemnini.

Ponudbe je poslati: **A. Kajfež, Kočevje.**

Sprejme se takoj učenec

v galanterijsko trgovino

Prica & Kramar, Celje.

Sprejme se takoj izurjeni

strojnik

ki se razume tudi na elektriko. Kje pove uprava lista pod št. 2062.

LIMON-

esenca 1 steklenica 1 K odgovarja 10 limonam

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana zraven rotovža.

Ali ste že ponovili naročnino?

2091

»Društvo magistratnih uradnikov« naznanja, da je njegov vseletni zvesti član in predragi tovariš, gospod

VILKO BUKOVNIK

magistratni komisar, bivši c. kr. poročnik v r.

podlegel zavrtni bolezni, ki si jo je nakopal v vestnem izpolnjevanju svojih dolžnosti v vojni službi. Pogreb se vrši danes ob pol petih popoldne z Bleiweisove ceste št. 20 k Sv. Križu.

Preblagemu pokojniku bodi ohranjen najlepši spomin!

V Ljubljani, dné 11. oktobra 1915.

Odbor.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane naznanja, da je dné 10. oktobra 1915. po daljši in zavrtni bolezni preminil gospod

Vilko Bukovnik

magistratni komisar in bivši c. kr. poročnik v res.

Pogreb pokojnikov se vrši danes ob pol petih popoldne z Bleiweisove ceste št. 20 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dné 11. oktobra 1915.

2094

Zavod za ortopedično telovadbo

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom

raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. je v Stritarjevi ulici št. 7./I. nad.

Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 3.—4. ure popoldan istotam.

2042

Št. 15.996.

Razglas.

209;

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov se naroča vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine Ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in olupševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plotove in hišne stene na vitovih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličink) in sežgati, ali kakor si bodi pokončati nabrana goseničja gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se pomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najda je do 15. maja.

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odseka, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice obrati od njih ali pa drevje in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepotebnega drevja, lepotebnega grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih robih v istih slučajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti ob ranih urah otresti in pokončavati in obračati kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi, (podjedi ogrci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. oktobra 1915.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašel, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

- Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
- Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
- Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
- Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4.-